

حیات طویه، پاداش عمل صالح در این دنیا است/ مختصات زندگی دلچسب

طاهره سادات طباطبایی‌امین معتقد است مراد از حیات طویه، زندگی خوش و دلچسب دنیایی است و راه حل و کلید رسیدن به آن در عمل صالح خلاصه می‌شود.

طاهره سادات طباطبایی‌امین معتقد است مراد از حیات طویه، زندگی خوش و دلچسب دنیایی است و راه حل و کلید رسیدن به آن در عمل صالح خلاصه می‌شود.

طاهره سادات طباطبایی‌امین، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم و معارف قرآن، در گفت‌وگو با خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)، در پاسخ به این پرسش که حیات طویه که در قرآن ذکر شده است، به چه معناست؟ گفت: اگر کلمه طویه را که به معنای خوش، پاکیزه و دلچسب است، در قرآن جستجو کنیم، خواهیم دید این ۹ بار در قرآن ذکر شده است که ۲ بار به معنای نسل پاکیزه، دوبار مسکن‌های بهشتی دلچسب، یک بار به صورت کلمه و شجره طویه که به اهل بیت باز می‌گردد، ذکر شده است. همچنین این کلمه در ترکیب حیات طویه که به حیات خوش دنیایی اطلاق می‌شود، به کار رفته است.

طباطبایی‌امین ادامه داد: ما با حیات طویه کار داریم که فقط یک بار در آیه «مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ» هر کس از مرد یا زن کار شایسته کند و مؤمن باشد قطعا او را با زندگی پاکیزه‌ای حیات [حقیقی] بخشیم و مسلما به آنان بهتر از آنچه انجام می‌دادند پاداش خواهیم داد» (نحل، ۹۷) آمده است. برخی این احتمال را مطرح کرده‌اند که حیات طویه اجر و مزدی ممکن است باشد که در آخرت به اعمال ما تعلق گیرد، اما در واقع حیات طویه مربوط به دنیاست.

وی ادامه داد: اما چند درصد مردم از زندگی دلچسب، خوش و طویه دنیایی برخوردار هستند؟ آیا مسلمان زندگی‌اش دلچسب است یا غیر مسلمانان، غنی یا فقیر؟ یک فرد پیر، زندگی خوش و دلچسب دارد یا جوان؟ در عمل این طور نیست که فقط مسلمان، جوان، و یا پولدار به صرف مسلمان خوانده شدن، جوانی و یا ثروت، زندگی دلچسب داشته باشند و دلچسبی زندگی مقوله‌ای است و رای فیزیک و مقوله‌ای خاص.

طباطبایی‌امین با بیان اینکه این مساله را با یک تجربه می‌توانم به خوبی بیان کنم، ادامه داد: یکی از روزهای زمستان سال گذشته ۲۰ سانت برف باریده بود و من باید از غرب به شرق تهران می‌رفتم و به هر آژانسی زنگ می‌زدم، می‌گفتند امروز کسی کار نمی‌کند تا اینکه یکی از آژانس‌ها ماشینی را برای من فرستاد که راننده‌ای ۸۰ ساله داشت. وقتی از او علت را پرسیدم گفت که من سال‌ها قبل از اذان صبح با عشق و علاقه کمک به مسافران به سر کار می‌آیم و در دفتر آژانس نماز می‌خوانم. وی ۷ سال از همسر پیرش پرستاری کرده بود و بسیار از زندگی‌اش راضی بود، چون آن را به خدمت به خلق گذرانده بود و به خدا اعتماد قلبی داشت. زندگی دلچسب و طویه‌ای که او داشت محصول عمل صالح و رابطه‌اش با خدای خود بود.

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم و معارف قرآن، ادامه داد: اهل بیت هم در دعاهاشان حیات طویه در دنیا را درخواست کرده‌اند، حضرت زینب(س) نیز چنین درخواستی از خداوند داشته‌اند. ایشان در آن صحنه خشونت‌آمیز زیبایی می‌دیدند، زیرا معتقد بودند که این مسائل از جانب خداوند پیش آمده است و به خدای خودشان اعتماد داشتند.

وی تصریح کرد: ما در زندگی خودمان وقتی حسودی آزاری می‌رساند، خیلی زندگی برایمان تنگ می‌شود اما ما باید پیش خودمان بگوییم، بین خداوند چقدر به من نعمت داده است که این حسود در پی آزار من است. حالا که حسود دارم معلوم است نعمت‌هایی دارم که یادم رفته است. از این رو حیات طویه یعنی احساس خوشبختی که من باید داشته باشم.

خلاصه شدن حیات طویه در عمل صالح

طباطبایی‌امین در پاسخ به این پرسش که چگونه می‌توان به حیات طویه رسید؟ گفت: جواب در کلمه «عمل صالح» خلاصه می‌شود. اخیرا تفکری رایج شده است که می‌گوید آنچه مهم است ایمان قلبی است و عمل اهمیتی در حیات طویه ندارد. اگر به آیه ۹۷ سوره نحل دوباره توجه کنیم، می‌بینیم که در این آیه کسی که عمل صالح انجام می‌دهد، احساس خوشبختی را از طرف خدا دریافت می‌کند.

وی افزود: این تفکر که می‌گوید فقط ایمان قلبی مهم است، نادرست است و عمل باید با ایمان همراه باشد. در بسیاری از آیات قرآن ایمان مقدم دانسته شده است، ولی این طور نیست که بدون عمل صالح به خوشبختی در دنیا برسیم. مثلا من اعمال خطا انجام دهم و بگویم مهم باور قلبی من است. در این آیه اول عمل صالح آمده است و مطلب طوری مطرح شده است که به عنوان عامل مهمی که به حیات طویه منجر می‌شود، ذکر شده است. یعنی عمل صالح، کلید خوشبختی دنیایی ما عنوان شده است.

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم و معارف قرآن، تصریح کرد: در فراز بعدی این آیه گفته می‌شود، ایمان که فرض قطعی است و شما که مخاطب قرآن هستید حتما ایمان دارید اما ایمان به تنهایی ملاک نیست و باید عمل کنید. گویی قرآن می‌خواهد بگوید در کوزه همان تراود که در اوست و اگر شما ایمان داشته باشید، باید عمل را هم داشته باشید و کسی که مدعی ایمان است، باید ظواهرش هم بوی خدایی بدهد و با عمل صالح می‌توان به زندگی خوش دنیایی رسید. عمل صالح هم شامل تمام کارهای مفید و سازنده در همه زمینه‌ها اعم از اقتصادی، علمی و روحیه‌ای و تربیتی است، به معنای دقیق کارهایی که در راستای خدایی

انجام شود.

وی در پاسخ به اینکه دستاورد حیات طیبیه قرآنی در زندگی انسانی چیست، گفت: امروزه همه به این مطلب رسیده‌اند که آرامش روح و روان انسان مهم‌ترین مشخصه خوشبختی در این دنیا است و سلامتی جسم، روح، رفع نیازهای مادی و معنویت باید در راستای این وضعیت باشد. اگر کسی ایمان و عمل صالح داشت، حس خوشی خواهد داشت. گاهی خدا یک بیماری به ما می‌دهد که با صبر و تحمل خدا را شکر می‌کنیم و از آزمون سربلند بیرون می‌آییم، اما گاهی خودمان عامل مصیبت می‌شویم با گناه کردن از خوشی دنیایی و در واقع حیات طیبیه فاصله می‌گیریم.

طباطبایی‌امین ادامه داد: انسان معاصر خیلی سر دو راهی قرار می‌گیرد، البته انسان گذشته نیز قرار می‌گرفت، اما شکل این دوراهی‌ها متفاوت و بیشتر شده است. وقتی ما سر دو راهی قرار می‌گیریم، باید ببینیم دستور خدا چیست و از حیات طیبیه فاصله نگیریم.

وی افزود: اعمال انسان دو نوع اثر دارد، یکی اثر حکمی و تشریعی است که مربوط به آخرت است و یکی اثر وضعی و تکوینی که مربوط به این دنیاست. وقتی می‌گویند فلان کار حرام است، در صورت انجام این کار آثار اخروی خواهد داشت، اما بعضی کارها در این دنیا نیز اثر وضعی خواهد داشت.

وی در پایان گفت: برخی افراد با ترس از حکم تشریعی از گناه اجتناب می‌کنند و خیلی از مردم دقیق هستند که به خاطر آتش جهنم گناه نکنند، اما باید متوجه تبعات این دنیای گناه نیز بود و برای رسیدن به حیات طیبیه و زندگی خوش دنیایی به شریعت قائل بود و عمل صالح انجام داد.